

RAPPORT C 1991:61

SHK-ärende L-10/91

Rapporten avsänd till luftfartsverket 1991-12-13

<i>Luftfartyg; registrering och typ</i>	Oregistrerad helikopter typ Rotorway EXEC
<i>Tid</i>	1991-03-10 ca kl 14.30
<i>Plats</i>	Skärstads flygfält, Motala, E län
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Vind 150□/ 6 knop, sikt 4 km i fuktdis, temp/dp +2□/+1□C QNH 1010 hPa
<i>Antal ombord</i>	<i>Besättning: 1 Passagerare: 1</i>
<i>Personskador</i>	Lätta
<i>Skador på luftfartyget</i>	Totalhaveri
<i>Övriga skador</i>	Inga
<i>Förarens ålder, certifikat</i>	45 år, BH
<i>Förarens totala flygtid</i>	Ca 4700 timmar

Händelsen har utretts av Statens haverikommission (SHK; Hans Gullberg, ordförande, Henrik Elinder, utredningschef). SHK har biträtts av Ingmar Schylström och Alge Lundqvist som experter. Utredningen har följts av luftfartsverket genom Klas-Göran Bask.

Händelseförlopp m.m.

Helikoptern hade nyligen inköpts i begagnat skick och saknade gällande luftvärdighetsbevis. För att få tillfälle att göra en första provflygning med helikoptern bad ägaren sin flyglärare att utföra ett kort hovringsprov. Vid flygningen medföljde ägaren som passagerare. Efter start och några landningar samt hovring på låg höjd under ca 10 minuter avsåg föraren att landa helikoptern på en släpvagn. Vid landningsförsöket kom helikopterns vänstra landställsmed i kontakt med en av släpvagnens sidolemmar och tippade över åt höger. Föraren lyckades ej häva tippningsrörelsen, som fortsatte till dess helikoptern slog i marken vid sidan av släpvagnen. Kort efter det att föraren och ägaren lämnat kabinen uppstod brand som totalförstörde helikoptern. - Frigången mellan helikopterns medar och de 25 cm höga lemmarna på den avsedda landningsytan var totalt ca 20 cm.

Teknisk undersökning av helikoptervrakat har gjorts utan att något fel kunnat konstateras.

SHK:S utlåtande

Landning av en helikopter på en begränsad yta med uppstickande hinder ställer stora krav på att föraren är väl influgen på helikoptertypen samt på att helikopterns styrsystem är väl injusterat. Vid haveritillfället var de operativa och tekniska kunskaperna om helikoptern begränsade eftersom helikoptertypen saknade svenskt typcertifikat.

Haveriet orsakades av att föraren i samband med försök till landning på en släpvagn tappade kontrollen över helikoptern. Bidragande orsak var förarens ringa erfarenhet av helikoptertypen samt det alltför begränsade landningsutrymmet.